

Perusteiden muutokset tummennetulla, paikalliset sinisellä viittaus perusopetuslakiin ja asetukseen yms. vihreällä.

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

1.1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

Perusopetuksen ohjausjärjestelmän tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle. Ohjausjärjestelmän normiosan muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetukset, opetussuunnitelman perusteet sekä paikallinen opetussuunnitelma ja siihen perustuvat lukuvuosisuunnitelmat. Järjestelmän eri osat uudistuvat, jotta opetuksen järjestämisessä pystytään ottamaan huomioon muutokset koulua ympäröivässä maailmassa ja vahvistamaan koulun tehtävää kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa.

Opetussuunnitelman perusteet laaditaan perusopetuslain ja -asetuksen sekä tavoitteet ja tuntijaon määrittävän valtioneuvoston asetuksen pohjalta. Perusteasiakirja on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaisesti paikallinen opetussuunnitelma valmistellaan. Opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata opetuksen järjestämistä ja koulutyötä sekä edistää yhtenäisen perusopetuksen yhdenvertaista toteutumista.

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa eri osa-alueiden tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita ja sisältöjä koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä. Perusteasiakirja sisältää tarpeellisilta osin myös viittauksia lainsäädäntöön, johon perusteissa määrittävät asiat perustuvat.

Paikallinen opetussuunnitelma on tärkeä osa ohjausjärjestelmää. Sillä on keskeinen merkitys sekä valtakunnallisten tavoitteiden että paikallisesti tärkeänä pidettyjen tavoitteiden ja tehtävien ilmentämisessä ja toteuttamisessa. Paikallinen opetussuunnitelma luo yhteisen perustan ja suunnan päivittäiselle koulutyölle. Se on strateginen ja pedagoginen työkalu, joka linjaa opetuksen järjestäjän toimintaa sekä koulujen työtä. Opetussuunnitelma liittyy koulujen toiminnan muuhun paikalliseen toimintaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi.

1.2 Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Opetussuunnitelmassa päätetään perusopetuksen kasvatustyön,

opetuksen, oppimisen arvioinnin ja tuen, ohjauksen ja opiskeluhuollon, kodin ja koulun yhteistyön sekä muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta. Siinä täydennetään ja painotetaan opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä tavoitteita, toimintaa ohjaavia linjauksia, keskeisiä sisältöjä ja muita opetuksen järjestämiseen liittyviä seikkoja paikallisesta näkökulmasta. Opetuksen järjestäjä ottaa opetussuunnitelmaa laatiessaan huomioon oppilaiden tarpeet, paikalliset erityispiirteet sekä itsearvioinnin ja kehittämistyön tulokset.

Opetussuunnitelman tehtävänä on edistää opetuksen laadun jatkuvaa kehittämistä ja vahvistaa koulutuksellista jatkumoa. Se luo perustan esiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtymiselle. Laadinnassa otetaan huomioon muut paikalliset suunnitelmat kuten

- mahdollinen varhaiskasvatuksen suunnitelma
- esiopetuksen opetussuunnitelma
- mahdollinen perusopetukseen valmistavan opetuksen suunnitelma
- mahdollinen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
- lastensuojelulain mukainen [lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma](#)
- yhdenvertaisuuslain mukainen [yhdenvertaisuussuunnitelma](#)
- mahdollinen kestävän kehityksen tai kulttuurikasvatuksen suunnitelma sekä muut opetuksen järjestäjän tekemät, erityisesti koulutusta, lapsia, nuoria ja perheitä koskevat suunnitelmat ja päätökset.

[Opetuksen järjestäjä hyväksyy opetussuunnitelman erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä, saamenkielistä sekä tarvittaessa muulla kielellä annettavaa opetusta varten.](#) Paikallinen opetussuunnitelma voidaan laatia kaikille saman opetuksen järjestäjän kouluille yhteisenä tai siten, että suunnitelma sisältää opetuksen järjestäjän yhteisiä sekä useamman koulun yhteisiä ja/tai koulukohtaisia osioita. Päätökset laatimistavasta tekee opetuksen järjestäjä. Opetuksen järjestäjät voivat sopia myös järjestäjärajat ylittävästä yhteistyöstä ja yhteisistä seudullisista opetussuunnitelmalinjauksista.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon, että opetus voi olla pääosin ainejakoista tai se voidaan toteuttaa eheyttynä. Eheytettyä opetusta käytettäessä myös opetussuunnitelma voidaan laatia vuosiluokkakokonaisuuksien osalta eheyttynä.

[Kaikki oppilaiden oppilaskohtaiset suunnitelmat rakennetaan yhteisen opetussuunnitelman varaan.](#) Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin koulussa lukuvuoden aikana. [Perusopetusasetus velvoittaa tiedottamaan oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista.](#)

Yhteistyö opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman laadinnassa edistää sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja lisää opetuksen ja kasvatustyön yhtenäisyyttä.

Opetuksen järjestäjä huolehtii opetustoimen henkilöstön mahdollisuuksista osallistua yhteistyöhön ja edistää sekä oppiaineiden yhteistyötä että eri toimijaryhmien välistä monialaista yhteistyötä. Osallistumismahdollisuuksista huolehditaan riippumatta siitä, mikä suunnitelmien laatimistapa on. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. On tärkeää, että myös huoltajat voivat osallistua opetussuunnitelmatyöhön, lukuvuosisuunnitelman valmisteluun sekä koulun toiminnan suunnitteluun, erityisesti kasvatustavoitteiden, toimintakulttuurin sekä kodin ja koulun yhteistyön osalta. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden ja huoltajien kannalta mielekkäisiin ja monipuolisiin sekä oppilaiden kehitysvaiheen huomioon ottaviin osallistumistapoihin.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa rikastaa koulutyötä ja liittää sen ympäröivän yhteisön elämään. Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan opetussuunnitelman opiskeluhoitoa sekä kodin ja koulun yhteistyötä koskevilta osin yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Yhteistyötä tarvitaan myös muiden hallintokuntien kanssa, jotta kaikkien oppilaiden koulunkäynnistä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista voidaan huolehtia. Muidenkin organisaatioiden ja eri asiantuntijoiden kanssa tehtävä yhteistyö parantaa suunnitelmien ja koulutyön laatua.

Oppilaalla on perusopetuslain turvaama oikeus saada kaikkina koulupäivinä opetussuunnitelman mukaista perusopetusta. Opetuksen järjestäjä huolehtii tämän oikeuden toteutumisesta, ja jokainen oppilaiden kanssa työskentelevä toteuttaa opetuksen järjestäjän vahvistamaa opetussuunnitelmaa ja noudattaa muita työtä ohjaavia normeja.

1.3 Paikallisen opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoitus on koulutuksen kehittäminen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumisen seuranta, säännöllinen arviointi ja kehittäminen ovat osa tätä tehtävää.

Opetuksen järjestäjän ja koulujen itsearviointissa voidaan hyödyntää kansallisten arviointien ja kehittämishankkeiden tuloksia sekä perusopetuksen valtakunnallisia laatukriteereitä. Yhteistyö oppilaiden, huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa edistää avointa ja rakentavaa itsearviointia.

Muutokset opetussuunnitelman perusteissa edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä paikalliseen opetussuunnitelmaan ja viemistä käytäntöön. Opetuksen järjestäjä voi tarkistaa opetussuunnitelmaansa ja parantaa sen laatua ja toimivuutta myös paikallisista tarpeista lähtien ja kehittämistyön tuloksia hyödyntäen.

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

Paikallinen Savitaipaleen kunnan/Europaeuksen koulun opetussuunnitelma on laadittu suomenkielisenä osittain yhteisenä Lemminkäisen kunnan kanssa. Paikallisesti päätettävät asiat ovat sinisellä ja suunnitelma on nähtävillä sähköisessä muodossa Savitaipaleen kunnan kotisivulla. Oppilailla ja huoltajilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa opetussuunnitelman sisältöön vanhempainilloissa, yhteisissä kokouksissa ja oppitunneilla. Opetussuunnitelmaa arvioidaan lukuvuosittain, ja arvioinnin perusteella asetetaan tavoitteet seuraavan vuoden lukuvuosisuunnitelmaan. Arviointipalautetta voivat antaa niin oppilaat, huoltajat kuin henkilökunnan jäsenet. Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä esiopetuksen, kulttuuritoimen, Etelä-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden tehtävien hoitavien viranomaisien sekä etsivän nuorisotyön kanssa. Paikallista ympäristöä ja osaamista hyödynnetään opetussuunnitelmatyössä mahdollisimman paljon.

Opiskeluhoitoa sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä käsittelevät osuudet on laadittu yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ja Kaakkois-Suomen poliisin kanssa. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan lukuvuosittain, ja koulutyötä kehitetään saatujen tulosten perusteella. Arviointikohteet päätetään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Opetussuunnitelmaa täydentävät ja toteuttavat aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma, ohjaussuunnitelma, Etelä-Karjalan alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, tietostrategia, kulttuurikasvatussuunnitelma, kuntakohtainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

[Kulttuuripolku](#)

[Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma](#)

[Ohjaussuunnitelma](#)

[Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma 2017](#)

[Hyvinvointisuunnitelma](#)

[Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma](#)

Savitaipaleen perusopetuksessa oppilaat opiskelevat vuosiluokkiin jaetun oppimäärän mukaisesti. Vuosiluokilla 1-6 opetus järjestetään tarvittaessa yhdysluokkaopetuksena, jos oppilasmäärät sitä edellyttävät. Perusopetuksen tavoitteet ja sisällöt määritellään vuosiluokilla 1-6 vuosiluokittain valtioneuvoston asetuksen ja opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Vuosiluokilla 7-9 noudatetaan jakso-opetusta, jolloin eri oppiaineiden sisällöt jaetaan oppiaineiden kursseiksi. Opetustuntien jakautuminen vuosiluokittain yhteisten oppiaineiden, taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien sekä oppilaalle valinnaisten aineiden kesken ilmenee paikallisessa tuntijaossa Tuntijako010825

Valinnaiset aineet

Europaeuksen koulussa vuosiluokilla 5 ja 6 oppilaille tarjotaan valittavaksi kuvataidetta, käsityötä ja musiikkia kahden vuosiviikkotunnin laajuisina opintoina. Osana taito- ja taideaineiden valinnaisia kaikki opiskelevat vuosiluokalla 3 kuvataidetta ja vuosiluokalla 4 musiikkia. Osana valinnaisia aineita kaikki oppilaat opiskelevat vuosiluokalla 5 liikuntaa ja vuosiluokalla 6 matematiikkaa yhden vuosiviikkotunnin laajuisina opintoina.

Vuosiluokkien 7-9 valinnaisainetarjonta esitellään opetussuunnitelman luvussa 6.7.

Kieliohjelma

Savitaipaleen kunnan kieliohjelman tavoitteena on tarjota oppilaille laaja ja monipuolinen kielitaito. Tärkeää on myös oppia ymmärtämään vieraita kulttuureja ja näkemään oma maamme osana muuta maailmaa. Perusajatuksena on kielenopiskelun jatkuvuus.

Ensimmäinen vieras kieli, A1-kieli (kaikille yhteinen)

Savitaipaleen kunnan perusopetuksessa ensimmäinen vieras kieli (A1-kieli) on englanti. Sen opiskelu aloitetaan 1. luokalla, ja se on kaikille yhteinen vieras kieli.

Toinen kotimainen kieli, B1-kieli (kaikille yhteinen)

B1-kielenä opetetaan ruotsin kieltä. B1-kieli on kaikille yhteinen, ja sen opiskelu alkaa 6. luokalla.

Valinnainen kieli, B2-kieli

B2-kieltä voidaan tarjota resurssien mukaan. Valinnaisainetarjonta päätetään vuosittain.

Lukuvuoden suunnittelu alkaa edellisenä keväänä, jolloin suunnitellaan oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, kuten ryhmäkohtaiset tukimuodot mahdollistava lukujärjestys, opetusryhmien muodostaminen, oppilaiden kanssa työskentelevät koulunkäynninohjaajat sekä mahdollinen yhteisopettajuus. Näitä täsmennetään tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmassa. Opettaja huomioi opetuksessaan oppilaiden tarpeet ja vahvuudet eriyttämisellä ja muilla pedagogisilla ratkaisuilla.

Perusopetuksen oppimisen tuen malli